

LIFE IS SWEET

 21 km / 42 km

This route is one of 26 panoramic routes along the Danish coastline. Panorama Routes are premium cycle routes offering places to eat, accommodation and entertaining experiences. Beautiful views and places of special interest in the landscape characterise these routes. The Panorama Routes are part of the Powered by Cycling: Panorama project supported by the European Regional Development Fund.

The Life is Sweet Panorama Route is ideal for families – it takes you along quiet roads along the cove, up and down hills, through small villages with timber-framed houses and rural idyll. It offers fun activities for children and places to eat. The route can be combined with another Panomara Route, the Take the Family Exploring Route, for a total of 42 kilometres.

The route described in this guide starts at the cyclist break room at **Stege harbour** (1) in Stege, but it can be started at any point. Stock up on treats for your trip at **Møn Bolcher** (2) (Møn Sweets) in the old sugar factory. Children can make their own lollipops. The sugar factory's old soakaways are now a valuable nature reserve with rich and varied flora and fauna.

DEN SØDE TUR 21 KM / 42 KM

 Denne rute er en af 26 Panoramater i det kystnære Danmark. Panoramater er kvalitetscykelruter med muligheder for bespisning, overnatning og særlige oplevelser. Udsyn og indblik er nøgleord for ruterne, hvorfor de løber til udsigtspunkter og særlige steder i landskabet. Panoramaterne er en del af projektet "Powered by Cycling: Panorama", støttet af EU's regionalfond.

Panoramaruten "Den søde tur" er velegnet til familier. På stille landeveje bevæger turen sig langs med noret, op og ned ad bakker, igennem små landsbyer med bindingsværkhuse og stokrosler, og med gode børneaktiviteter og spisemuligheder undervejs. Ruten kan kombineres med Panoramroute 422 til Nyord, så turen bliver i alt 42 km.

Turen er beskrevet med udgangspunkt i cylist pauserum ved **Stege havn** (1) i Stege, men kan påbegyndes et hvilket som helst sted. Hos **Møn Bolcher** (2) i den gamle sukkerfabrik kan der tankes op med søde sager til turen, og børn kan lave deres egen slikkepind. Sukkerfabrikens gamle jordbassiner er i dag et værdifuldt naturområde med et varieret plante- og dyreliv.

På vej mod Stege Nor drejes til højre for enden af Ørnbergvej. Lige efter Rødkilde højskole er der et flot kig ud over **Stege Nor** (4), og har du kikkerten med, kan fuglene i de lavvandede områder iagttages. Noret er en 7 km lang og 1,8 km bred kystlagune, der er forbundet med Stege bugt. Noret, der går i retningen øst vest, blev skabt under sidste istid som en tunneldal med en smeltevandsflod. Efter Bissinge mødes du af endnu en panoramaudsigt. Det store øgetræ ved vejen er flot forgrund til det glimtende vand i Noret.

Turen fortsætter ad Søndersognsvej, og ved næste vejkryds drejer du ind i landsbyen Tovelde. Vil du gerne opleve Noret på helt tæt hold, kan det anbefales, at du cykler en tur ned til **Skelbæk Bro** (5) lige efter Tovelde. I gamle dage sejlede en færge mellem Skelbæk Bro og Stege og forbundt dermed de sydøstlige byer (Bissinge, Tovelde, Svensmarke) med Stege.

On your way to Stege Nor (Stege Cove), turn right at the end of Ørnbergvej. Just after Rødkilde High School you will find a fine view of **Stege Nor** (4). Use your binoculars to observe the birds in the low water. The cove is a 7-kilometre-long and 1.8-kilometre-wide coastal lagoon connected to Stege Bay. The cove, which sits in an east/west direction, was created during the last Ice Age as a tunnel valley with a meltwater river. After Bissinge you are greeted by another panoramic view. The large roadside oak makes a beautiful foreground to the twinkling water of the cove.

The route continues along Søndersognsvej. At the next intersection, you turn into the village of Tovelde. To experience the cove at very close quarters, cycle down to Skelbæk Bro (5) (Skelbæk Bridge) just after Tovelde. In the old days, a ferry sailed between Skelbæk Bro and Stege and linked these southern towns (Bissinge, Tovelde, Svensmarke) with Stege. Experience Gallery Ewald in Svensmarke (6). Otherwise continue to the idyllic village of **Svensmarke** (7) with its timberframed houses and hollyhocks.

Have a bite to eat near Svensmarke Spring which offers shelter and a

view of the cove. In Svensmarke, StaySail offers you the opportunity to swap saddle for paddle and experience Stege Nor from the water in a canoe, kayak or catamaran. StaySail also offers B&B and a restaurant. So if you find yourself seduced by the water, spend the night here and continue by bicycle tomorrow.

The route takes you through the undulating landscape. Up on the hill before Tåstrup you will find a fantastic view of the hinterland of Møns Klint (the Cliffs of Møn) – the blue mountains. Keldbylille offers the option of a detour to two exciting farms, the historic **Museumsgården** (8) where you will learn about life in the countryside in the old days, and a modern dairy farm, where you can enjoy a **Møn Is** (9) as you pat the cows that produced the milk for your ice cream (+5 km). Onwards through Keldbylille, where Hyllested ceramics has an exhibition of traditional clay and stoneware, towards **Keldby** (10). Cycle along the golf course. Keldby offers lunch at either the golf café or Præstekilde Hotel with its beautiful views of the cove. Dating from the 13th century, Keldby Church houses some of Denmark's best artworks from the Middle Ages, including frescoes from the 15th century painted by the Elmelunde Master. Some of the original 13th century church can still be seen.

If your legs are getting tired, head directly back to Stege along the busy cycling path N8 on Klintevej. Or carry on along small roads between fields. From Keldby Church, head towards Ullemarke. The route gives you plenty of time to enjoy the view of Spejlsbyskovene and Nordfelds skove to the northeast. Continue through Udby and turn left along Dirkvej through **Udby/Stege Skov** (11) (Udby/Stege Forest). The forest is relatively young with a variety of trees, lakes, paths and viewing points in addition to tap, barbecue area, shelters and a health route. Trehøjevej offers you the option of extending your route to northwest Møn along the Nyord Panorama Route 422 (+24 km).

Ulvshalevej gives you a view of Dronning Alexandrine's Bridge, the islands of Lindholm and Nyord and

Ulvshale Forest. The trip ends in the middle of the beautiful medieval town of **Stege** (12) with its city gate and moats, museum and Storegade's many restaurants and cafés.

One last sweet experience in Stege is to be found in the old detention at Lene Evers Chokolade, where you can get homemade chocolate covered marshmallows, marzipan bars and other chocolate temptations.

ADDITIONAL OPTIONS

(3) Thorsvang Collectors museum danmarkssamlermuseum.dk

(10) Ympelys sells candles and ceramics ympelys.dk

(10) Keldby Church, churchyard: if you are interested in old medicinal herbs such as black horehound, greater celandine and dark mullein, visit the churchyard's northern dyke.

(11) Udby/Stege Skov (forest): a great starting point for a picnic is Mose-hældgård with its compost toilet, shelters, barbecue area and even an insect hotel!

Tip: Check out the useful guide called 'De nye skove ved Stege' nst.dk

(12) Stege market, entertainment and family fun (every Tuesday in July). The large herring market is held the first weekend in September sildemarked.dk

(12) Møns Museum empiregaarden.dk

(12) Lizas Gallery lizasgallery.com

DEN SØDE TUR PANORAMARUTE 423

DIE SÜBE TOUR LIFE IS SWEET

DU KAN OGSÅ OPLEVE

(3) Thorsvang samlermuseum danmarkssamlermuseum.dk

(10) Ympelys sælger lys og keramik ympelys.dk

(10) Keldby kirke, kirkegård: Er du interesseret i gamle lægeurter som tandbæger, svaleurt og mørk konjelys, så besøg kirkegårdens nordlige dyge.

(11) Udby/Stege Skov: Et godt startsted for en udflugt er ved Mosehældgård med multoilet, shelters, bålplads og sågar et insekt-hotel!

Tips: Naturstyrelsen har udgivet folderne "De nye skove ved Stege," som beskriver ture og udflugtsmål i skovene nst.dk

(12) Stege tirsdagsmarked, underholdning og familiehygge (hver tirsdag i juli). 1. weekend i september afholderes det store sildemarked sildemarked.dk

(12) Møns Museum empiregaarden.dk

(12) Lizas Gallery lizasgallery.com

små biveje mellem markerne. Fra Keldby kirke kores mod Ullemarke. På cykel har du fin tid til at nyde udsigten til Spejlsbyskovene og Nordfelds skove mod nordøst. Ruten fortsætter igennem Udby, hvor der drejes til venstre ad Dirkvej igennem **Udby/Stege Skov** (11). Skoven er relativt ung med varierede skovområder, sør, stier og udsigtspunkter ud over vandpost, bålplads, sheltere og en sundhedsrute. Ved Trehøjevej har du mulighed for at udvide din cykeltur til det nordvestlige Møn med Panoramaturen 422 til Nyord (+ 24 km).

Fra Ulvhalevej er der utsigt til Dronning Alexandrines Bro, øerne Lindholm og Nyord og Ulvhale skov. Turen slutter midt i den smukke **middelalderby Stege** (12) med byport og voldanlæg, museum og det levende handelsstrøg Storegade med restauranter og cafféer. En sidste sø oplevelse i Stege kan gøres i det gamle arresthus hos Lene Evers Chokolade, som laver flødeboller, marcipanbrod og andre chokolæk-

Du kan også opleve Galleri Ewald i Svensmarke Galleri Ewald (6).

Ellers fortsæt til den idylliske landsby **Svensmarke** (7) med bindingsværkhuse og stokrosler. Spis evt. frokost ved Svensmarke kilde i laa med utsigt over Noret. I Svensmarke giver StaySail dig mulighed for skifte cykelsadel ud med pagajer og opleve Stege Nor fra vandsiden i enten kano, kajak eller katamaran. StaySail har ligeledes et B&B og restaurant. Så bliver du bidt af en vandhund, er der mulighed for at tage en overnatning her og fortsætte cykelturen i morgen.

Ruten fører dig igennem det kuperede landskab, og på bakketonen af Tåstrup, er der flot utsigt mod Møns Klins bagland – de blå bjerge. I Keldbylille er det muligt at tage en afstikker til to spændende bondegårde, den historiske **Museumsgården** (8), hvor du lærer en masse om livet på landet i gamle dage, og et moderne mælkvægslandbrug, hvor du kan nyde en **Møn Is** (9) mens du klapper en af de kører, der leverer mælk til isen (+5 km).

Cykelturen går videre igennem Keldbylille, hvor Hyllested keramik har en udstilling med traditionelt ler og stentøj, mod **Keldby** (10). Her cykles der langs golfbanen, og i Keldby tilbyder både golfcaféen og Præstekilde Hotel frokost med smuk utsigt over Noret. Keldby kirke fra 1200-tallet rummer nogle af Danmarks bedste kunstværker fra middelalderen, heriblandt kalkmale-

Der tages forbehold for ændringer i forholds til de nævnte overnatnings- og spisestedes samt seværdigheder på rutens.

Link til flere cyklist informationer:

DIE SÜE TOUR

21 km / 42 km

„Die süße Tour“ ist eine von 26 Panoramorouten im küstennahen Dänemark. Panoramorouten sind Qualitätsradrouten mit Einkehr- und Übernachtungsmöglichkeiten und besonderen Sehenswürdigkeiten. Ausblicke und Einblicke sind die Schlüsselwörter für diese Routen, die Teil des vom EU-Regionalfonds geförderten Projekts „Powered by Cycling: Panorama“ sind.

Die Panoramoroute „Die süße Tour“ eignet sich gut für Familien. Auf ruhigen Landstraßen geht es am Bodden entlang, hügelauf und -ab, durch Dörfer mit Fachwerk- und Stockrosenidyll, mit Aktivitäten für Kinder und Einkehrmöglichkeiten unterwegs. Die Route ist kombinierbar mit der Panoramoroute Nr. 422 - zur Insel Nyord, wodurch sie insgesamt 42 km lang wird.

Die Tour kann an jedem beliebigen Ort begonnen werden. Wir haben als Ausgangspunkt den Radler Pausenraum im **Hafen** (1) in Stege gewählt. In der Bonbonmanufaktur **Møn Bolcher** (2) in der alten Zuckerfabrik können Sie sich stärken und mit Süßigkeiten für unterwegs eindecken, wobei die Kinder ihre eigenen Lutscher herstellen können. Die alten Erdbecken der Zuckerfabrik sind heute ein wertvolles, artenreiches Biotop.

Auf dem Weg zum Bodden **Stege Nor** (4) biegen Sie am Ende des Ørnæsbergvej nach rechts ab. Gleich hinter der Rødkilde Højskole eröffnet sich ein toller Blick auf den Bodden, und haben Sie ein Fernglas dabei, können Sie die Vögel in den Niederungen beobachten. Der Bodden ist eine 7 km lange und 1,8 km breite, mit der Steger Bucht verbundene Küstenlagune in Ost-West-Ausrichtung. Er entstand in der letzten Eiszeit als Tunneltal mit Schmelzwasserfluss. Hinter Bissinge wartet das nächste Bodden-Panorama mit einer großen Eiche im Vordergrund.

Weiter geht es auf dem Søndersognsvej. An der nächsten Kreuzung biegen Sie zum Dorf Tøvelde ab. Möchten Sie den Bodden aus der Nähe erleben, empfiehlt es sich, gleich hinter Tøvelde die Straße **Skelbæk Bro** (5) hinunter zu fahren. Früher verkehrte zwischen Skelbæk Bro und Stege eine Fähre, die südlichen Orte (Bissinge, Tøvelde, Svensmarke) mit Stege verband.

Ein kurzes Stück weiter an der Landstrasse liegt die Galerie Ewald (6).

Ansonsten fahren Sie weiter nach **Svensmarke** (7), ein Örtchen mit Fachwerk- und Stockrosenidyll. Für eine Pause bietet sich die Quelle Svensmarke im Windschatten mit Boddenblick an. In Svensmarke können Sie bei StaySail den Fahrradsattel durch Paddel ersetzen und den Bodden im Kanu, Kajak oder Katamaran von der Wassersseite aus erkunden. StaySail hat auch ein Restaurant und B&B für eine eventuelle Übernachtung.

Die Route führt nun durch die Hügellandschaft. Vor Tåstrup haben Sie eine schöne Aussicht auf das Hinterland von Møns Klint – die blauen Berge. In Keldbylille laden zwei interessante Bauernhöfe zu einem Besuch ein: der historische Museumshof **Museums-gården** (8), wo Sie viel über das Leben auf dem Land in früheren Zeiten erfahren, und ein moderner Milchviehhof, wo Sie leckeres Eis von **Møn Is** (9) kosten können, während Sie die Kühe streicheln, die die Milch für das Eis geben (+ 5 km).

Die Tour geht weiter durch Keldbylille, wo Hyllested Keramik eine Ausstellung mit traditionellem Ton- und Steinzeug hat, am Golfplatz entlang nach **Keldby** (10). Dort können Sie sowohl im Golfcafé als auch im Hotel Præstekilde bei schöner Boddenaussicht zu Mittag

essen. Die Kirche von Keldby aus dem 13. Jahrhundert beherbergt einige der besterhaltenen mittelalterlichen Kunstwerke Dänemarks, hierunter Kalkmaleien vom Elmelundemeister aus dem 15. Jahrhundert. Hier sind auch Reste der ursprünglichen Kirche aus dem 12. Jahrhundert zu sehen.

Sollten Ihnen die Beine müde werden, können Sie den direkten Weg nach Stege nehmen auf dem Radweg N8

entlang des Klintevej. Oder Sie setzen die Tour auf kleinen Nebenstraßen durch die Felder fort. Von Keldby Kirke fahren Sie nach Ullamarke und haben unterwegs genügend Muße für den Blick auf die umliegenden Wälder. Hinter Udby biegen Sie nach links in den Dirkevje ein und fahren durch den **Udby/Stege Skov** (11). Dieser Wald ist relativ jung und als Freizeit- und Erholungsziel gut erschlossen mit Wasserstelle, Grill-platz, Unterständen, Fitnesspfad u. a.

Am Trehøjevej können Sie Ihre Radtour um die Panoramoroute N422 nach Nyord (+24 km) ins nordwestliche Møn erweitern. Vom Ulvhalevej blicken Sie auf die Königin-Alexandrine-Brücke, die Inseln Lindholm und Nyord und den Wald von Ulvhale. Die Tour endet mitten im schönen **Mittelalterstädtchen Stege** (12) mit Stadttor und Wallanlage, Museum und der lebendigen Einkaufsstraße Storegade mit Restaurants und Cafés. Beenden Sie die Radtour mit einem abschließenden 'süßen Erlebnis' in Steges altem Gefängnis, wo Lene Evers heute ihre Schokoladen Manufaktur eingerichtet hat mit hausgemachten Schokoküssen, Marzipanbrot und anderen Leckereien.

WEITERE LOHNENSWERTE ZIELE

(3) Thorsvang Sammlermuseum danskssamlermuseum.dk

(10) Ympelys - Kerzen und Keramik ympelys.dk

(10) Keldby Kirke, Auf dem Kirchhof wachsen Mittelalterkräuter.

(11) Udby/Stege Wald: Stadtnahes Erholungsgebiet mit Trimmfpfad, vielen schönen Wanderwegen und Rastplätzen. nst.dk

(12) Dienstagsmarkt in Stege (jeden Dienstag im Juli). Heringemarkt, am ersten Wochenende im September. sildemarked.dk

(12) Møns Museum empiregaarden.dk

(12) Lizas Gallery lizasgallery.com

ROUTENVERLAUF

Asphaltierte Landstraßen mit wenig Verkehr.
Max. 2 % Gefälle/Steigung.

Effektive Fahrzeit bei 11 km/h (Erw.) ca. 2 Std.

Effektive Fahrzeit bei 8 km/h (Ki.) ca. 2 Std. 40 Min.

Bitte beachten Sie, dass die hier gemachten Angaben zu Übernachtungsstätten und Restaurants entlang der Route Änderungen unterworfen sein können.

Link zu weiteren Radfahrer Informationen:

OVERNATNING OG TURISTINFO / ÜBERNACHTUNG & TOURISTINFO / ACCOMMODATION & TOURISTINFO

Turistinfo: House of Moen, Storegade 2, 4780 Stege
StaySail B&B staysail.eu

Keldby Camping Møn keldbycampingmoen.dk

Hotel Præstekilde præstekilde.dk

Hotel Stege Nor stegenor.dk

Ølholm B&B: Tlf. +45 25 53 10 44

Skovsgård B&B skovsgaard-moen.dk

Residens Møn residensmoen.dk

SPISESTEDER / GASTSTÄTTEN / PLACES TO EAT

Thorsvang Collectors Museum café danskssamlermuseum.dk

Restaurant Udsigten residensmoen.dk

Restaurant Hotel Moen hotelmoen.dk

StaySail: Restaurant Armada staysail.eu

Hotel Præstekilde præstekilde.dk

Møns Golfcenter (café) moengolfcenter.dk

Café David's davids.nu

SlagerStig/Stoerbet slakterstig.dk/stoerbet

Café Frederik VII cafefrederikvii.dk

Desuden er der flere pizzeriaer i Stege.

CYKELLEJE / FAHRRAD-VERMIETUNG / CYCLE HIRE

Fri Bike Shop, Storegade 91, 4780 Stege
BroBike, Ny Vordingborgvej 49, 4771 Kalvehave. Tel. +45 6082 9535